

Uchwała Nr 8/P/2025
Składu Orzekającego Nr 3
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 24 listopada 2025 r.

w sprawie: opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Mrocza na 2026 r.

Działając na podstawie art. 19 ust. 2 w związku art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 9/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania,

Skład Orzekający Nr 3 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w osobach:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>Andrzej Tatkowski</i>
<i>Członkowie:</i>	<i>Krzysztof Olczak</i>
	<i>Michał Salek</i>

uchwalil, co następuje:

zaopiniować **pozytywnie z uwagami** projekt uchwały budżetowej Gminy Mrocza na 2026 r.

U z a s a d n i e

Burmistrz Miasta i Gminy Mrocza spełniając wymogi określone art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), określanej dalej jako ustawa, przekazał w dniu 14 listopada 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy projekt uchwały budżetowej Gminy na 2026 r. Przy ocenie przedłożonego projektu budżetu przeanalizowano również projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy, uwzględniając w szczególności wymóg spełnienia normy, o której stanowi art. 243 ustawy.

Projekt uchwały budżetowej Gminy Mrocza na 2026 r. zawiera obligatoryjne elementy określone w art. 212 ust. 1 ustawy, tj. m. in.:

- | | | |
|---|--|---------------------|
| – | łączną kwotę planowanych dochodów budżetu w wysokości | - 96 065 192,57 zł |
| | z wyodrębnieniem | |
| | ▪ dochodów bieżących w wysokości | - 73 886 595,46 zł, |
| | ▪ dochodów majątkowych w wysokości | - 22 178 597,11 zł, |
| – | łączną kwotę planowanych wydatków budżetu w wysokości | - 98 721 248,05 zł |
| | z wyodrębnieniem: | |
| | ▪ wydatków bieżących w wysokości | - 72 445 316,33 zł, |
| | ▪ wydatków majątkowych w wysokości | - 26 275 931,72 zł, |
| – | wynik budżetu wraz ze wskazaniem źródeł pokrycia deficytu, | |

- łączną kwotę planowanych przychodów i rozchodów budżetu,
- limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych.

Burmistrz Miasta i Gminy Mrocza zaproponował przyjęcie na 2026 r. budżetu z deficytem w wysokości 2 656 055,48 zł. Jako źródło jego pokrycia wskazano przychody z pożyczki w kwocie 1 090 000,00 zł, wolnych środków, jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu (§ 950) w wysokości 910 000,00 zł oraz z rozliczeń środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy (§ 906) w wysokości 656 055,48 zł. Zaplanowane przychody budżetu w kwocie 13 566 055,48 zł pokrywają planowany deficyt budżetu oraz planowane rozchody budżetu w wysokości 10 910 000,00 zł. Ustalono również wydatki na obsługę długu w kwocie 1 972 520,00 zł.

Planowana w 2026 r. relacja zrównoważenia wydatków bieżących stanowi wartość dodatnią w wysokości 1 441 279,13 zł, a po skorygowaniu o przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy kwotę 3 007 334,61 zł, spełniając tym samym spełnia normę, o której stanowi art. 242 ustawy.

Gmina zaplanowała na 2026 r. dochody na realizację programów, projektów i zadań z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 10 743 527,14 zł oraz wydatki na poziomie 14 401 160,23 zł.

Zaplanowana rezerwa ogólna w wysokości 205 000,00 zł mieści się w ustawowo określonej relacji do planowanych wydatków. Rezerwę celową w wysokości 170 000,00 zł przeznacza się na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. *Skład Orzekający zwraca uwagę, iż zaplanowana rezerwa celowa na zarządzanie kryzysowe nie spełnia wymogów art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1222), gdyż ustalona została w wysokości niższej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Poza tym Skład Orzekający zwraca uwagę na brak spójności pomiędzy § 6 części normatywnej uchwały a załącznikiem nr 6, dotyczącym dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami. W części normatywnej wskazano, że dochody i wydatki z tego tytułu wynoszą 9 000,00 zł, podczas gdy jak wynika z załącznika Nr 6 dochody stanowią kwotę 9 000,00 zł, natomiast wydatki zaplanowano na poziomie 11 000,00 zł. Plan dochodów i wydatków opracowano w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. Ponadto, załącznikowi wydatków na programy realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nadano błędną numerację, oznaczając go jako 3, zamiast jako 15.*

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 8 ustawy projekt uchwały określa szczególne, wynikające z odrębnych ustaw zasady wykonywania budżetu, a mianowicie:

- zaplanowane dochody w kwocie 200 000,00 zł z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z wpływów z części opłat na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w wysokości 60 000,00 zł i wydatki w kwocie 245 400,00 zł na realizację

zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w kwocie 14 600,00 zł (załącznik nr 10),

– zaplanowane wpływy związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w kwocie 8 000,00 zł oraz wydatki na zadania Gminy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w kwocie 151 000,00 zł (załącznik nr 8),

– zaplanowane dochody związane z gospodarką odpadami komunalnymi w kwocie 3 370 000,00 zł oraz wydatki w wysokości 3 747 261,78 zł (załącznik nr 9). *W załączniku Nr 9 do uchwały budżetowej w sposób nieuprawniony wprowadzono po stronie dochodów rozdział 90026 „Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami komunalnymi”.*

Zgodnie z brzmieniem art. 6r ust. 2-2b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi dochodami z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami. Na podstawie delegacji zawartej w art. 6r ust. 2da ww. ustawy, rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy:

- 1) środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi lub*
- 2) celem jest obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości.*

W związku z powyższym Rada Miejska w Mroczy w dniu 29 listopada 2021 r. podjęła uchwałę Nr XLI/321/2021 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W załączniku wskazano, że kwota dopłaty to 319 161,78 zł, podczas gdy faktyczna wysokość dopłaty do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w ocenie Składu Orzekającego stanowi kwotę 377 261,78 zł.

Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu Gminy sporządzono zgodnie z wymogami art. 215 ustawy, tj. w podziale na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych i dla jednostek spoza tego sektora, z wyodrębnieniem dotacji przedmiotowych, podmiotowych i celowych, co zaprezentowano w załączniku nr 7 projektu uchwały.

Skład Orzekający przypomina, że udzielenie dotacji powinno odbywać się zgodnie z przepisami obowiązującymi w powyższym zakresie, w tym w szczególności w oparciu o stosowne uchwały organu stanowiącego dotyczące zasad i trybu udzielania dotacji na poszczególne cele i zadania.

Projekt budżetu zabezpiecza wydatki w kwocie 572 430,56 zł na realizację przedsięwzięć przez poszczególne sołectwa Gminy Mrocza, w ramach funduszu sołeckiego. Skład Orzekający przypomina, iż zgodnie z ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.) wskazane przez sołectwa przedsięwzięcia muszą być zadaniami własnymi Gminy, służącymi poprawie warunków życia jej mieszkańców

oraz muszą być zgodne ze strategią rozwoju Gminy. Wydatki funduszu sołeckiego sporządzono w załączniku Nr 11 do projektu, w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.

W projekcie uchwały budżetowej określono upoważnienia dla organu wykonawczego wynikające z art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy do finansowania przejściowego deficytu budżetu, planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych.

Na mocy art. 212 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 258 ust. 1 pkt 1 ustawy w projekcie zawarto upoważnienie dla organu wykonawczego do dokonywania zmian w budżecie, w zakresie wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy oraz wydatków majątkowych w ramach działu klasyfikacji budżetowej. Na podstawie art. 264 ust. 3 ustawy upoważniono Burmistrza do lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu gminy.

Sposób ogłoszenia uchwały budżetowej i jej wejścia w życie zaprezentowany w § 19 projektu uchwały budżetowej jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, o ile uchwała zostanie podjęta do dnia 31 grudnia 2024 r.

Przedłożony projekt uchwały budżetowej Gminy Mrocza, po uwzględnieniu uwag zawartych w uzasadnieniu, spełnia wymogi formalne i merytoryczne. Projekt uchwały zawiera obligatoryjne elementy określone w ustawie o finansach publicznych oraz spełnia ustawowe wymogi dotyczące finansów jednostki samorządu terytorialnego.

Zdaniem Składu Orzekającego podejmując uchwałę budżetową organ stanowiący Gminy Mrocza powinien uwzględnić uwagi zawarte w opinii o projekcie budżetu na 2026 rok. Przedłożony projekt zawiera nieprawidłowości omówione w niniejszej opinii, które powielone w uchwale budżetowej mogą wpłynąć na uznanie jej przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy za podjętą z naruszeniem prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, wydano opinię jak w sentencji.

Andrzej Tatkowski

Przewodniczący Składu Orzekającego

Pouczenie:

Od niniejszej uchwały służy prawo odwołania do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.